

Motion

Till Landstingsfullmäktige

Program för hållbar landsbygdsutveckling i Jönköpings län

Bakgrund

Landsbygden utgör en stor del av länets yta. De flesta av kommunerna i Jönköpings län kan karaktäriseras som tätortsnära landsbygd. Typiskt för landsbygden är den fysiska miljön, präglad av det brukade landskapet och den glesare befolkningsstrukturen. Det ligger ett värde i sig i att kunna både bo och leva på landsbygden, men det kräver tillgång till utbildning, vägar, butiker, internet, offentlig service m.m. Idag ser vi en uppdelning mellan stad och landsbygd och det finns en risk att det hindrar den lokala utvecklingen.

Landsbygdens ekonomiska struktur har successivt förändrats och stora delar av landsbygdens befolkning bor numera i tätortsnära områden och har huvuddelen av sin utkomst utanför lantbruket. De areella näringarna jord och skogsbruk utgör viktiga basnäringar och bidrar till en livskraftig landsbygd, men utvecklingen visar på att det behövs en bredare lokal utveckling och en landsbygds politik med ett eget handlingsprogram.

Natur - och kulturarvet ges ett mervärde

Mycket av det som vi idag räknar in i natur- och kulturarvet har en klar nyttoinriktning . Det gäller både kultiverade betesmarker, jakt , fiske, matkultur, byggnader, hemslöjd och hantverk. Mycket av lokal kommersiell verksamhet är idag mer hobbyinriktad eller ideell, men här finns en framtida potential som går att utveckla till företag och marknadsvärde inom natur- och kulturarvet. Särskilt skall de areella näringarnas roll som förvaltare av landskapets natur- och kulturvärden tydligare belysas. En strategisk analys bör genomföras som ger svar på vilka framtida prioriteringar som bör göras inom natur- och kulturlandskapsvården. Även utreda förutsättningarna för olika former av lokal samverkan kring nyföretagande som kan skapa ökad sysselsättning. Med respekt för den lokala kulturen och sociala nätverk ska stimulans ges som syftar till en ökad samverkan på det lokala planet och gemensamt tydligare formulerade mål för lokalt utvecklingsarbete.

Utvecklingskraft och tillväxt

Landsbygden behöver jordbruket och de övriga areella näringarna men också en bredare bas inom livsmedelsförädling, turism och upplevelsesektorn och hästnäringen för att nämna några tillväxtområden som är viktiga att kunna behålla och utveckla en framtida levande landsbygd.

Tillväxtbegreppet omfattar i det här sammanhanget inte enbart ekonomisk tillväxt. Ett hållbart samhälle ska tillgodose och förvalta dagens behov utan att äventyra kommande generationers resurser. Ett landsbygdsprogram ska stödja projekt som verkar för en hållbar utveckling och som särskilt vill betona de ekologiska, ekonomiska och sociala hållbarhetsperspektiven. Programmet bör därför ha ett brett angreppssätt och ta upp den sociala ekonomins betydelse för lokal ekonomisk utveckling och entreprenörskap. Vidare identifiera såväl hinder som utvecklingsmöjligheter för företagande på landsbygden.

Förnyelse och utveckling av de lokala småföretagen

Beredning av motionen skall genomgående beakta kvinnors och mäns villkor och förutsättningar vad gäller arbete, företagande och utvecklingsmöjligheter på landsbygden. Även ungdomarnas villkor skall belysas. Förutsättningarna för en ökad integration av personer med utländsk bakgrund i den areella produktionen och företagandet skall behandlas i detta sammanhang. Allmänna förutsättningar för landsbygdens långsiktiga utveckling vad gäller t.ex. tillgången till offentlig och kommersiell service skall belysas inom ramen för det offentliga uppdraget, för att det i högre grad ska medverka till ökad tillväxt och sysselsättning på landsbygden. Det finns idag skillnader i utvecklingsförutsättningarna mellan olika landsbygdsområden i länet. Gårdagens lösningar är sällan svaret på dagens eller morgondagens behov. Genom att bejaka och stimulera till ett nytänkande och framtidsinriktat utvecklingsklimat skapas förutsättningar för innovationer och företagsamhet, allt för att landsbygden ska bli ett attraktivt område där entreprenörskap

Ökad attraktionskraft

Den främsta attraktionskraften och konkurrensförmågan ligger ofta i själva livsmiljön, boende- och kulturmiljöer, friheten, den lokala identiteten, närheten till natur och medmänniskor trots avstånd från de större tätorterna. Det är denna vetskap och värdegemenskap som är drivkraften till att människor går samman i lokala utvecklingsgrupper för att tillsammans söka lösningar på de gemensamma problemen. Denna kraftsamling i bygderna kan tas tillvara bättre eftersom den skapar förutsättningar för förnyelse och utveckling.

Lokal demokrati

De lokala utvecklingsgruppernas roll som demokratisk funktion är angelägen. D.v.s. att den lokala utvecklingsgruppen är en öppen organisation som tar ett helhetsgrepp om sin bygds utveckling nära den enskilda människan. Att man som enskild individ får uppleva att ”man kan göra skillnad” och påverka sin egen livsmiljö är en särskild viktig demokratiaspekt. De lokala utvecklingsgrupperna är viktiga för att nå ut med och fånga in förslag och synpunkter i remissarbetet med motionen. Att involvera fler medborgare i samhällsarbete stärker demokratin och utvecklar det subsidiära ”underifrånperspektivet”.

Samverkan inom regional utveckling, kultur, turism och miljö

Medborgarperspektivet ska råda i uppdraget, med behov av en bred och djup kunskap om att landsbygdens förutsättningar behöver speglas både lokalt som regionalt. Vi ska anlägga helhetssyn och bredda basen för hur vi tillskapa framgångsstrategier för landsbygdsutvecklingen och för att möta EU:s nya strukturfonder för lokal utveckling för 2007-2013. Mot den bakgrunden är det viktigt att länets aktörer inom regional/lokal utveckling, samverkar och upprättar ett handlingsprogram för att bättre tillvarata den framtida tillväxtpotentialen finns på landsbygden i Jönköpings län

Med hänvisning till ovanstående föreslås landstingsfullmäktige besluta

att - uppdra åt Landstingsstyrelsen att ta initiativ till att det i samverkan med länets övriga aktörer inom regional/ lokal utveckling, utarbetas ett program med fokus på långsiktiga mål om en ekologiskt, ekonomiskt och socialt hållbar utveckling av landsbygden i Jönköpings län och att programarbetet genomförs i en bred dialog med företrädare för de lokala småföretagen och den sociala ekonomin.

Västraby 2006-07-04

J-E Lagärde
Landstingsledamot (Kd)